

Monumentnummer*: 526730

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 14 april 2003
Kadaster deel/nr 82910/99

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>		<i>Provincie*</i>				
Amsterdam	Amsterdam		Noord-Holland				
<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>House letter*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Spaarndammerdijk	240			1013 ZW	Amsterdam		
Spaarndammerdijk	241			1013 ZW	Amsterdam		
Spaarndammerdijk	242			1013 ZW	Amsterdam		
Spaarndammerdijk	243			1013 ZW	Amsterdam		
Spaarndammerdijk	244			1013 ZW	Amsterdam		
Spaarndammerdijk	245			1013 ZW	Amsterdam		
Spaarndammerdijk	246			1013 ZW	Amsterdam		
Spaarndammerdijk	247			1013 ZW	Amsterdam		
Spaarndammerdijk	248			1013 ZW	Amsterdam		
Spaarndammerdijk	249			1013 ZW	Amsterdam		
Spaarndammerdijk	250			1013 ZW	Amsterdam		
Spaarndammerdijk	251			1013 ZW	Amsterdam		
Spaarndammerdijk	252			1013 ZW	Amsterdam		
Spaarndammerdijk	253			1013 ZW	Amsterdam		
Spaarndammerdijk	254			1013 ZW	Amsterdam		
Spaarndammerdijk	255			1013 ZW	Amsterdam		
Spaarndammerdijk	256			1013 ZW	Amsterdam		
Spaarndammerdijk	257			1013 ZW	Amsterdam		
Spaarndammerdijk	258			1013 ZW	Amsterdam		
Spaarndammerdijk	259			1013 ZW	Amsterdam		
Spaarndammerdijk	260			1013 ZW	Amsterdam		

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>House letter*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Spaarndammerdijk	261			1013 ZW	Amsterdam		
Spaarndammerdijk	262			1013 ZW	Amsterdam		
Spaarndammerdijk	263			1013 ZW	Amsterdam		
Spaarndammerdijk	264			1013 ZW	Amsterdam		
Spaarndammerdijk	265			1013 ZW	Amsterdam		
Spaarndammerdijk	266			1013 ZW	Amsterdam		
Spaarndammerdijk	267			1013 ZW	Amsterdam		
Spaarndammerdijk	268			1013 ZW	Amsterdam		
Spaarndammerdijk	269			1013 ZW	Amsterdam		
Spaarndammerdijk	270			1013 ZW	Amsterdam		
Spaarndammerdijk	271			1013 ZX	Amsterdam		
Spaarndammerdijk	272			1013 ZX	Amsterdam		
Spaarndammerdijk	273			1013 ZX	Amsterdam		
Spaarndammerdijk	274			1013 ZX	Amsterdam		
Spaarndammerdijk	275			1013 ZX	Amsterdam		
Spaarndammerdijk	276			1013 ZX	Amsterdam		
Spaarndammerdijk	277			1013 ZX	Amsterdam		
Spaarndammerdijk	278			1013 ZX	Amsterdam		
Spaarndammerdijk	279			1013 ZX	Amsterdam		
Spaarndammerdijk	280			1013 ZX	Amsterdam		
Spaarndammerdijk	281			1013 ZX	Amsterdam		
Spaarndammerdijk	282			1013 ZX	Amsterdam		
Spaarndammerdijk	283			1013 ZX	Amsterdam		
Spaarndammerdijk	284			1013 ZX	Amsterdam		
Spaarndammerdijk	285			1013 ZX	Amsterdam		
Spaarndammerdijk	286			1013 ZX	Amsterdam		
Spaarndammerdijk	287			1013 ZX	Amsterdam		
Spaarndammerdijk	288			1013 ZX	Amsterdam		
Spaarndammerdijk	289			1013 ZX	Amsterdam		
Spaarndammerdijk	290			1013 ZX	Amsterdam		
Spaarndammerdijk	291			1013 ZX	Amsterdam		
Spaarndammerdijk	292			1013 ZX	Amsterdam		
Spaarndammerdijk	293			1013 ZX	Amsterdam		
Spaarndammerdijk	294			1013 ZX	Amsterdam		
Spaarndammerdijk	295			1013 ZX	Amsterdam		

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>House letter*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Spaarndammerdijk	296			1013 ZX	Amsterdam		
Spaarndammerdijk	297			1013 ZX	Amsterdam		
Spaarndammerdijk	298			1013 ZX	Amsterdam		
Spaarndammerdijk	299			1013 ZX	Amsterdam		
Zaanstraat	291			1013 SB	Amsterdam		
Zaanstraat	292			1013 SB	Amsterdam		
Zaanstraat	293			1013 SB	Amsterdam		
Zaanstraat	294			1013 SB	Amsterdam		
Zaanstraat	295			1013 SB	Amsterdam		
Zaanstraat	296			1013 SB	Amsterdam		
Zaanstraat	297			1013 SB	Amsterdam		
Zaanstraat	298			1013 SB	Amsterdam		
Zaanstraat	299			1013 SB	Amsterdam		
Zaanstraat	300			1013 SB	Amsterdam		
Zaanstraat	301			1013 SC	Amsterdam		
Zaanstraat	302			1013 SC	Amsterdam		
Zaanstraat	303			1013 SC	Amsterdam		
Zaanstraat	304			1013 SC	Amsterdam		
Zaanstraat	305			1013 SC	Amsterdam		
Zaanstraat	306			1013 SC	Amsterdam		
Zaanstraat	307			1013 SC	Amsterdam		
Zaanstraat	308			1013 SC	Amsterdam		
Zaanstraat	309			1013 SC	Amsterdam		
Zaanstraat	310			1013 SC	Amsterdam		
Zaanstraat	311			1013 SC	Amsterdam		
Zaanstraat	312			1013 SC	Amsterdam		
Zaanstraat	313			1013 SC	Amsterdam		
Zaanstraat	314			1013 SC	Amsterdam		
Zaanstraat	315			1013 SC	Amsterdam		
Zaanstraat	316			1013 SC	Amsterdam		
Zaanstraat	317			1013 SC	Amsterdam		
Zaanstraat	318			1013 SC	Amsterdam		
Zaanstraat	319			1013 SC	Amsterdam		
Zaanstraat	320			1013 SC	Amsterdam		
Zaanstraat	321			1013 SC	Amsterdam		

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>House letter*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Zaanstraat	322			1013 SC	Amsterdam		
Zaanstraat	323			1013 SC	Amsterdam		
Zaanstraat	324			1013 SE	Amsterdam		
Zaanstraat	326			1013 SE	Amsterdam		
Zaanstraat	327			1013 SE	Amsterdam		
Zaanstraat	328			1013 SE	Amsterdam		
Zaanstraat	329			1013 SE	Amsterdam		
Zaanstraat	330			1013 SE	Amsterdam		
Zaanstraat	331			1013 SE	Amsterdam		
Zaanstraat	332			1013 SE	Amsterdam		
Zaanstraat	333			1013 SE	Amsterdam		
Zaanstraat	334			1013 SE	Amsterdam		
Zaanstraat	335			1013 SE	Amsterdam		
Zaanstraat	336			1013 SE	Amsterdam		
Zaanstraat	337			1013 SE	Amsterdam		
Zaanstraat	338			1013 SE	Amsterdam		
Zaanstraat	339			1013 SE	Amsterdam		
Zaanstraat	340			1013 SE	Amsterdam		
Zaanstraat	341			1013 SE	Amsterdam		
Zaanstraat	342			1013 SE	Amsterdam		
Zaanstraat	343			1013 SE	Amsterdam		
Zaanstraat	344			1013 SE	Amsterdam		
Zaanstraat	345			1013 SE	Amsterdam		
Zaanstraat	346			1013 SE	Amsterdam		
Zaanstraat	347			1013 SE	Amsterdam		
Zaanstraat	348			1013 SE	Amsterdam		
Zaanstraat	349			1013 SE	Amsterdam		
Zaanstraat	350			1013 SE	Amsterdam		
Zaanstraat	351			1013 SE	Amsterdam		
Zaanstraat	352			1013 SG	Amsterdam		
Zaanstraat	354			1013 SG	Amsterdam		
Zaanstraat	355			1013 SG	Amsterdam		
Zaanstraat	356			1013 SG	Amsterdam		
Zaanstraat	357			1013 SG	Amsterdam		
Zaanstraat	358			1013 SG	Amsterdam		

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>House letter*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Zaanstraat	359			1013 SG	Amsterdam		
Zaanstraat	360			1013 SG	Amsterdam		
Zaanstraat	361			1013 SG	Amsterdam		
Zaanstraat	362			1013 SG	Amsterdam		
Zaanstraat	363			1013 SG	Amsterdam		
Zaanstraat	364			1013 SG	Amsterdam		
Zaanstraat	365			1013 SG	Amsterdam		
Zaanstraat	366			1013 SG	Amsterdam		
Zaanstraat	367			1013 SG	Amsterdam		
Zaanstraat	368			1013 SG	Amsterdam		
Zaanstraat	369			1013 SG	Amsterdam		
Zaanstraat	370			1013 SG	Amsterdam		
Zaanstraat	371			1013 SG	Amsterdam		
Zaanstraat	372			1013 SG	Amsterdam		
Zaanstraat	373			1013 SH	Amsterdam		
Zaanstraat	374			1013 SH	Amsterdam		
Zaanstraat	375			1013 SH	Amsterdam		
Zaanstraat	376			1013 SH	Amsterdam		
Zaanstraat	377			1013 SH	Amsterdam		
Zaanstraat	378			1013 SH	Amsterdam		
Zaanstraat	379			1013 SH	Amsterdam		
Zaanstraat	380			1013 SH	Amsterdam		
Zaanstraat	381			1013 SH	Amsterdam		
Zaanstraat	382			1013 SH	Amsterdam		
Zaanstraat	383			1013 SH	Amsterdam		
Zaanstraat	384			1013 SH	Amsterdam		
Zaanstraat	385			1013 SH	Amsterdam		
Zaanstraat	386			1013 SH	Amsterdam		
Zaanstraat	387			1013 SH	Amsterdam		
Zaanstraat	388			1013 SH	Amsterdam		
Zaanstraat	389			1013 SH	Amsterdam		
Zaanstraat	390			1013 SH	Amsterdam		
Zaanstraat	391			1013 SH	Amsterdam		
Oostzaanstraat	303			1013 WJ	Amsterdam		
Oostzaanstraat	305			1013 WJ	Amsterdam		

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>House letter*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Oostzaanstraat	307			1013 WJ	Amsterdam		
Oostzaanstraat	309			1013 WJ	Amsterdam		
Oostzaanstraat	311			1013 WJ	Amsterdam		
Oostzaanstraat	313			1013 WJ	Amsterdam		
Oostzaanstraat	315			1013 WJ	Amsterdam		
Oostzaanstraat	317			1013 WJ	Amsterdam		
Oostzaanstraat	319			1013 WJ	Amsterdam		

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Amsterdam	X			1156
Amsterdam	X			1152
Amsterdam	X			1163
Amsterdam	X			1145
Amsterdam	X			1161
Amsterdam	X			1151
Amsterdam	X			1158
Amsterdam	X			1162
Amsterdam	X			1148
Amsterdam	X			1143
Amsterdam	X			1150
Amsterdam	X			1155
Amsterdam	X			1142
Amsterdam	X			1159
Amsterdam	X			1157
Amsterdam	X			1147
Amsterdam	X			1144
Amsterdam	X			1160
Amsterdam	X			1146
Amsterdam	X			1154
Amsterdam	X			1149
Amsterdam	X			1153

*Omschrijving***

Inleiding

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Half vrijstaand noordelijk BOUWBLOK (A) van het woningbouwcomplex Patrimonium op een plattegrond van een geknikte L, aangelegd op de Spaardammerdijk en de Zaanstraat met kleine uitlopers (kopgevels) aan de Oostzaanstraat en de Zaanstraat. Vanaf de Zaanstraat geven twee, op regelmatige afstand geplaatste, poorten toegang tot de binnenring van de Zaanhof en vanaf de Spaardammerdijk één, die tevens het niveauverschil met de hoger gelegen dijk, door middel van een trap overbrugt. Het blok in Rationalistische trant stamt uit de jaren 1918-1919.

Omschrijving

Het bouwblok heeft vier bouwlagen en een zolder onder (afgewolfde) schild- en zadeldaken en is in bakstenen kruisverband opgetrokken op een (geknikte) L-vormige plattegrond, de etagewoningen gegroepeerd rondom de bebouwing van de binnenring van de Zaanhof (van dezelfde hoofdvorm, maar gefragmenteerd). De geknikte gevel aan de Zaanstraat heeft twee poorten en zes rondboog portieken elk met aan weerszijden twee vensterassen. Afwijkingen van het schema komen voor op de hoeken. De zuidelijke hoek heeft in de tweede as van de portiek, uiterst rechts, een erker over drie verdiepingen, de bovenste rechthoekig in plaats van driezijdig en een spaarveld op de begane grond met daarin een deur en twee vensters. In de travee links van de portiek komt geen deur voor. De portiek heeft geen topgevel maar boven de twee traveeën ter linkerzijde komt een steekkap met schilddak voor. De noordelijke hoek verspringt in hoogte en heeft ter plaatse geen rondboogportiek maar drie rechtgesloten deuren. De hoekerker loopt over drie verdiepingen. De twee poorten, die het blokdeel in de Zaanstraat in drie vrijwel gelijke stukken verdelen, hebben gedrukte spitsbogige doorgangen met siermetselwerk. Boven de poort komen drie bouwlagen van elk drie vensterassen voor waarbij de bovenste verdieping is teruggezet en een loggia bevat. Links en rechts van deze middenpartij komt een driezijdige erker op uitgemetselde consoles en met overhoeks getand metselwerk voor, bekroond door een veelzijdig tentdak met piron. De erkers bevinden zich boven rondboogportieken en omvatten in de consoles portiekvensters met smeedijzeren kettingen. Het hoger opgetrokken schilddak van het poortgebouw heeft pironen en een centrale topgevel. Tussen de poorten en de portieken komen drie traveeën voor. De gevel aan de Spaardammerdijk heeft één centrale poort en zes rondboog portieken waarvan de buitenste twee afwijkingen op het schema vertonen. De geheel rechts geplaatste portiek heeft geen flankerende ingangsportieken maar in dezelfde portiek één rechtgesloten deur op de begane grond naast de trap. De hoek heeft een erker over drie verdiepingen. De geheel links geplaatste portiek heeft evenmin flankerende afgeschuinde ingangsportieken maar flankerende, rechtgesloten deuren. De erker loopt over twee bouwlagen. De poort heeft een trap naar de lager gelegen Zaanhof en is verder gedetailleerd als de poorten aan de Zaanstraat en heeft bovendien centraal op de kap een torentje met rondbogige tamboer en uivormige, met leien gedekte koepel. Aan weerszijden van de poort bevindt zich een spaarveld met een deur en twee vensters.

De gevel aan de Zaanstraat (de kopsse kant) is identiek aan de tegenoverliggende zijde van bouwblok B. De hoek onder een afgewolfd schilddak met schoorsteen wordt door middel van een borstwering, met open gemetselde vierpas, verbonden met een uitgebouwde traptoren onder tentdak met piron. In de traptoren een rondboogportiek en een rechtgesloten deur. Rechts van de traptoren een deel van drie bouwlagen, eveneens uitgebouwd, met drie vensterassen. Links drie vensterassen en op de hoek een spaarveld op de begane grond. De andere kopsse kant, aan de Oostzaanstraat heeft één rondboog portiek volgens schema maar zonder topgevel. De buitenste travee links heeft een extra bouwlaag onder een steekkap. Het hoger opgetrokken hoekblok rechts heeft twee spaarvelden op de begane grond en een erker over twee verdiepingen.

De achtergevel heeft uitspringende volumes onder steekkapen met schilddak met daartussen telkens twee balkons, onderling gescheiden door gemetselde muurdammen. Een variant op de eenvoudige steekkap is een topgevel met daarvoor een uitbouw onder tentdak (achtergevel Spaardammerdijk). Aan weerszijden bevinden zich hoge schoorstenen. In de trappenhuizen is een liggend, ovaal

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

venster geplaatst. De achterzides van de poorten hebben centrale topgevels en flankerende traptorens in hetzelfde schema als aan de voorzijde en hebben boven de doorgangen (onder een balkon) een gedicht. De meest zuidelijke poort: 'DE STAAT GAF DE ZWAKKE WET EN STUT/DE STAD HEEFT MEE DE ZORGEN WILLEN DRAGEN/TOEN BURGERZIN GEROERD DOOR BILLIJK KLAGEN/AAN 'T BOUWEN TOOG, STAAT STAD EN VOLK TOT NUT.' De noordelijke poort aan de Zaanstraat: 'TOEN 'T OUD EUROOP DOOR LEED ZIJN DOODLIJKST TIJDSEGWICHT HEEFT IN DIEN DONKREN NACHT BIJ KUNST EN LIEFDES LICHT HIER PATRIMONIUM DOOR EDELEN GEEST GEDREVEN ZIJN ZONEN RUST EN VREE IN 'T VRIENDELIJK HUIS GEDREVEN. De poort naar de Spaarndammerdijk: AAN 'T KLEED HANGT MENSCHEN EER, ZIJN WAARDIGHEID EN GRATIE./HET WELGEBOUWDE HUIS IS VAN HET LEVEN IN 'T KLEED/GODLOF DOOR WIENS BESTEL HET STADSBESTUUR HIER DEED/HET VOLK IN FEESTKLEED GAAN, MET VROLIJKHEID EN STATIE. De doorgangen lopen over in een tuinmuur met deuren onder een gedrukte spitsboog en kruisvormige openingen in het metselwerk.

Waardering

Het noordelijk woonblok (A) van het Patrimoniumcomplex is van algemeen belang vanwege de cultuur- en architectuurhistorische waarde als beeldbepalend en historisch-functioneel voorbeeld van grootstedelijke arbeiderswoningbouw uit de beginjaren van de twintigste eeuw, alsmede vanwege ensemblewaarde in relatie met de naburige bebouwing.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis